

Jäätilannekatsaus 9.1.2015

Mittauskohteissa kokonaisjäänpaksuus 24 cm

Jäät ovat vahvistumassa maakunnan alueella

Etelä-Savon ELY-keskus teki jäänpaksuusmittauksia 8.1.2014 muutamalla järvellä maakunnan etelä- ja länsipuolella. Mittaukset tehtiin n. 100 metrin päässä rannasta.

Jääpeitteen kokonaispaksuus oli kaikissa mitatuissa järvissä 24 cm. Jää muodostui pääosin teräsjäästä, joten jään laatu oli siten hyvä. Heikompaa kohvajäätä esiintyi yleisesti 0-1 cm. Pertunmaan Perurvedellä kohvajäätä oli kuitenkin 7 cm ja teräsjäätä 17 cm. Mittaushetkellä jään päällä oli lunta riippuen mittaustaikasta 4-6 cm.

Kunta,kylä	Järvi	Jään kokonaispaksuus, cm (8.1.2015)	Ero ajankohdan keskiarvoon, cm (tammikuu 2004-2013)
Mikkeli, Ristiina	Yövesi, Kissalahti	24	-3
Mäntyharju, Tommola	Korpijärvi	24	-2
Mäntyharju, Kirkonkylä	Pyhävesi	24	-3
Pertunmaa, Lihavanpää	Peruvesi	24	-1

Jäät ovat ajankohtaan nähden hieman (1-3 cm) keskimääräistä ohuempia. Mittauspaikoilla keskimääräinen tammikuun kokonaisjäätönpaksuus on n. 25-27 cm riippuen järvestä.

Uusia mittauksia tullaan tekemään 10.1. kahdella valtakunnallisella jäähavaintoasemalla, Haukivedellä Oravissa ja Kyyvedellä Haukivuorella. Tiedot ovat nähtävissä ympäristöhallinnon internet-sivuilla (ks. linkki katsauksen lopussa). Mittauspäivät ovat yleensä kuun 10., 20. ja 30. päivät. Vuodenvaihteessa tehdyissä mittauksissa Kyyvedellä ja Haukivedellä kokonaisjäätönpaksuus oli 13 cm.

Sääennusteen mukaan pakkaset kiristyvät jälleen viikonloppuna Etelä-Savossa, joten olosuhteet jäiden vahvistumiselle ovat otolliset. Jään päällä oleva lumikerros on toistaiseksi ollut suhteellisen ohut, vaikkakin lumipeitteen paksuus on kasvamaan päin. Paksu lumikerros toimii eristeenä, jolloin jään paksuuskasvu hidastuu.

Ilmoitetut jäätönpaksuudet eivät milloinkaan kerro kyseisen järven koko jäätönlannetta, vaan pelkästään yhden tutkimuskohteen tuloksen. Mittauspaikat ovat korkeintaan 100 metrin etäisyydellä rannasta, eivätkä näin ollen kuvaa selkävesien jäätönlannetta. Mittauskohteet eivät myöskään sijaitse salmissa eivätkä virtaavissa paikoissa.

Erityisesti virtaavissa kohdissa kuten salmipaikoissa liikkumista tulee välttää.

Vain teräsjää kantaa tarpeeksi

Jään kantokyky on aina arvioitava teräsjään mukaan. Yksin kulkevan ihmisen alla on oltava vähintään viisi senttimetriä teräsjäätä. Moottorikelkalla ajettaessa teräsjäätä on oltava koko ajoreitin pituudella vähintään 15 senttimetriä. Vasta noin 20 senttimetriä paksu teräsjää kantaa henkilöauton. Teräsjää on kirkas, läpikuultava ja tasainen. Vaalea ja huokoinen lumisohjosta muodostunut jää on kohvajäätä, jonka kantavuus on enintään puolet teräsjään kantavuudesta.

Oikeat varusteet mukaan jäälle

Jäällä liikuttaessa on pidettävä mukana jäänaskaleita, joiden avulla voi vetää itsensä takaisin jäälle. Hyvä apuväline on myös tukeva keppi, jolla voi kokeilla jään laatua sekä auttaa hädän tullen itseään ja toisia. Heittoiliinan voi tarvittaessa nopeasti heittää auttajalle tai autettavalle. Kelluntapuvut ja -takit sekä pelastusliivit suojaavat viimalta ja helpottavat onnettomuuden sattuessa pelastautumista. Jäällä liikuttaessa kannattaa aina pitää mukana myös pilliä, koska sen ääni kuuluu huutoa kauemmaksi.

Linkit

[Vesistöjen jäänpaksuus -havaintokartta](#)

[Järvien jäänpaksuuden ennustekartta](#)

[Jään kantavuus mitataan teräsjään mukaan](#)

Lisätietoja

Erikoissuunnittelija Juho Kotanen, Etelä-Savon ELY-keskus, p. 0295 024 192

NÄKYMIÄ TAMMIKUU | 2015

JÄÄTILANNEKATSAUS

Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

9.1.2015

www.ely-keskus.fi/julkaisut | www.doria.fi/ely-keskus